

NORD-TRØNDELAG
FYLKESKOMMUNE

Saksbehandler: Per Odd Haugseth
Saksnr.: 10/03011-5
Arkiv: 000

Dato: 27.8.2010

Kommunal- og regionaldepartementet

Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

DIFI rapport om sentral valgenhet - Høring - Nord-Trøndelag fylkeskommune

Jeg viser til departementets brev av 11.05.10 vedlagt DIFI rapport 2010:3 om sentral valgenhet.

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag behandlet ovennevnte rapport den 17.08.10 som sak nr. 10/160. Slikt vedtak ble fattet:

Fylkesrådet gir tilslutning til forslaget om å etablere en egen valgenhet utenfor Kommunal- og regionaldepartementet. Den nye enheten gis ansvaret for operative og utviklingsmessige oppgaver samt informasjon og rådgivning knyttet til avvikling av valg.

Fylkesrådet tilrår at den nye valgenheten organiseres som en enhet under Direktoratet for forvaltning og IKT.

Fylkesrådet anbefaler at den nye valgenheten lokaliseres utenfor Oslo.

Dette til orientering.

Med hilsen

Per Odd Haugseth

Vedlegg: Saksprotokoll og saksutredning fylkesrådssak 10/160

Postadr: Postboks 2560, 7735 Steinkjer
Besøksadr: Seilmakergt. 2, Steinkjer
Org.nr. 938 967 091

Telefon: 74 11 10 00
Telefax: 74 11 10 51
E-post: postmottak@ntfk.no
Hjemmeside: www.ntfk.no

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag

Nord-Trøndelag fylkeskommune

SAKSPROTOKOLL

Sak nr. 10/160

Høring - DIFI rapport om etablering av sentral valgenhet

Behandlet/Behandles av	Møtedato	Sak nr .
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag	17.8.2010	10/160

Saksbehandler: Per Odd Haugseth

Arkivsak: 10/03011

Arkivkode: 000

Fylkesrådsleders innstilling til vedtak:

Fylkesrådet gir tilslutning til forslaget om å etablere en egen valgenhet utenfor Kommunal- og regionaldepartementet. Den nye enheten gis ansvaret for operative og utviklingsmessige oppgaver samt informasjon og rådgivning knyttet til avvikling av valg.

Fylkesrådet tilrår at den nye valgenheten organiseres som en enhet under Direktoratet for forvaltning og IKT.

Fylkesrådet anbefaler at den nye valgenheten lokaliseres utenfor Oslo.

Protokoll

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag

Sak nr 10/160

Høring - DIFI rapport om etablering av sentral valgenhet

Behandlet/ Behandles av
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag

Sted
Fylkets Hus

Møtedato **Sak nr.**
17.8.2010 10/160

Saksbeh: Per Odd Haugseth
Arkivsak: 10/03011
Arkivkode: 000

Fylkesrådsleders innstilling til vedtak:

Fylkesrådet gir tilslutning til forslaget om å etablere en egen valgenhet utenfor Kommunal- og regionaldepartementet. Den nye enheten gis ansvaret for operative og utviklingsmessige oppgaver samt informasjon og rådgivning knyttet til avvikling av valg.

Fylkesrådet tilrår at den nye valgenheten organiseres som en enhet under Direktoratet for forvaltning og IKT.

Fylkesrådet anbefaler at den nye valgenheten lokaliseres utenfor Oslo.

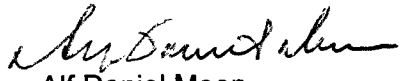
Fylkesrådsleders vurdering:

Forslaget om en egen valgenhet for å oppnå større grad av uavhengighet og upartiskhet ved gjennomføring av valg, er prinsipielt riktig. Selv om det ikke er noen grunn til å trekke dagens forvaltning i tvil, mener fylkesrådslederen det er grunner nok til å opprette en sentral valgenhet. Fylkesrådslederen støtter derfor forslaget om å opprette en statlig valgenhet som er organisert utenfor KRD. Hovedtanken om at flest mulig av valgoppgavene overføres til den nye enhet samtidig som KRD's styringsbehov ivaretas, støttes.

Nevner spesielt viktigheten av en god valgkompetanse innen IT i forhold til det nasjonale valgdatasystemet. Manntallet finnes elektronisk i nesten alle kommuner. Mange kommuner og de fleste fylkeskommunene teller stemmesedlene maskinelt. Valgoppgjør og kandidatføring foretas elektronisk. Dette krever en høy IT-kompetanse, og den bør finnes på sentralt nivå i forvaltningen.

Den nye valgenheten bør nødvendigvis ikke plassere i Oslo. Kompetanse på praktisk valgavvikling finnes i de fleste fylkeskommuner og kommuner. Personer med juridisk og annen samfunnsfaglig kompetanse, IT-kompetanse og beslektede fagområder finnes det mye av også utenfor Oslo-området. Det finnes flere eksempler på at statlige virksomheter på høyt spesialiserte områder fungerer meget tilfredsstillende også utenfor det sentrale østlandsområdet.

Steinkjer, 10. august 2010

Alf Daniel Moen
fylkesrådsleder

Saksutredning for fylkesrådet

Sammendrag

Kommunal- og regionaldepartementet ba høsten 2009 Direktoratet for forvaltning og IKT om å utrede alternativer til dagens organisering av valgarbeidet på statlig nivå. Rapporten konkluderer med forslag om å opprette en egen statlig valgenhet organisert utenfor Kommunal- og regionaldepartementet.

Frist for å avgi uttalelse til rapporten er satt til 1. september 2010.

Hjemmel/Referanse for saken:

Kommunal- og regiondepartementets brev av 11.05.10

Trykte vedlegg:

1. Kommunal- og regionaldepartementets brev av 11.05.10
2. DIFI-rapport 2010:3. "Valgets kval? Utredning for etablering av en sentral valgenhet"
(kun elektronisk tilgjengelig)

Utrykte vedlegg:

Valgloven med Valgforskriften

Utredning:

Bakgrunn

Kommunal- og regiondepartementet (KRD) ba høsten 2009 Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI) om å utrede alternativer til dagens organisering av valgarbeidet på statlig nivå. I dag er det juridisk seksjon i kommunalavdelingen til KRD som har de statlige oppgavene ved forberedelse og gjennomføring av valg til Storting, fylkesting og kommunestyre. Flere av disse oppgavene er av praktisk eller teknisk karakter knyttet alt vesentlig til valgavviklingen. KRD har sett grunn til å vurdere om disse oppgavene bør legges til en egen operativ enhet slik at departementet får frigjort kapasitet til å ivareta ansvaret for de mer prinsipielle spørsmålene på valgområdet.

Med tanke på å sikre tilliten til en upartisk valgavvikling stilles det spørsmål om det bør organiseres en større avstand mellom politisk ledelse og det administrative arbeidet med å gjennomføre valg. Det er behov for å skille ut de operative oppgavene for å sikre disse ressursene en mer kontinuerlig oppmerksomhet, og å gi departementet en økt kapasitet for å ivareta de prinsipielle spørsmål. Et sentralt moment er at de operative oppgavene er i ferd med å utvides som følge av en ressurskrevende forsøksvirksomhet. I den sammenheng nevnes bl.a. forsøk med elektronisk stemmegivning i 11 kommuner under valget i 2011. Videre vurderes utvikling av et sentralt statlig valgdatasystem.

Det er også stilt spørsmål ved at et departement som styres av en statsråd, er så nær administreringen av valg slik dagens ordning innebærer. Dersom valgadministrasjonen skal organiseres med en sentral valgenhet underlagt KRD, er det en rekke hensyn som må ivaretas. Spesielt viktig er det å sikre tilliten til upartiskhet og behovet for faglig kvalitetssikring for å unngå feil. I tillegg vektlegges det særnorske ved den norske valgadministrasjonen ved at den er desentralisert organisert, det er en høy grad av tillit til at regler følges, og på sentralt hold er det bare normer om god forvaltningsskikk som regulerer forholdet mellom politikk og administrasjon.

Frist for å avgi uttalelse til rapporten er satt til 1. september 2010. Det er således ikke tid til å legge saken fram for fylkestinget. Saken forelegges derfor fylkesrådet til uttalelse.

Saksframstilling/problemstillinger

I rapporten fra DIFI vurderes ovenfor nevnte problemstillinger. Rapporten konkluderer med forslag om å opprette en egen statlig valgenhet organisert utenfor Kommunal- og regionaldepartementet.

Rapporten vier spesielt oppmerksomhet til den nye enhetens rolle – om den skal ha en iverksettende sekretariatsrolle begrenset til å forvalte et detaljert regelverk samt yte enkelte tjenester til brukerne, eller om den skal ha en mer faglig direktoratsrolle som også skal være rådgiver for departementet og å være kompetanseorgan utad. DIFI-rapporten foreslår å organisere valgenheten som et direktorat.

Den desentrale organiseringen vi har av valgene i forhold til andre land, har både sterke og svake sider. Departementet ønsker nå å styrke det sentrale grepet rundt en del oppgaver, som nasjonalt valgdatasystem, manntall, resultatrapportering, informasjon, opplæring, evaluering, forsøk, valgmateriell og valgobservasjon.

For å sikre tilliten til en upartisk valgavvikling og for å markere valgenhetens uavhengighet i forhold til statsrådets styringsmuligheter, foreslås følgende begrensninger:

- Lovfesting av valgenhetens ansvar og rolle
- Avskjæring av departementets instruksjonsmyndighet når det gjelder enkelte vedtak
- Bruk av uavhengig klagenemnd for klager på lokalvalg og tilskuddstildeling
- Direktør ansatt på et langvarig åremål uten adgang til gjenoppnevning
- Vedtekter fastsatt i kgl.res. som markerer den upartiske rollen for valgenheten.

Det antas at nødvendig bemanning for valgenheten vil være 13 – 15 årsverk. Det er da forutsatt at valgenheten blir lokalisert sammen med annen statlig virksomhet som kan levere nødvendig kapasitet innenfor fellestjenester og internadministrasjon.

Spørsmålet om lokalisering av den nye valgenheten er også vurdert. Rapporten konkluderer med at sannsynlige konsekvenser ved en lokalisering utenfor Oslo er økt reisetid, tap av nøkkelkompetanse, mindre tilgang til relevant kompetanse, økte reisekostnader og lavere leiekostnader, samt ekstra gjennomføringskostnader sammenlignet med lokalisering i Oslo. Rapporten har ikke vurdert lokalisering av valgenheten i tilknytning til DIFI.
